

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP 150. OBLJETNICA VIŠKOGA BOJA

Primljeno: 17. XI. 2017.

MARIJAN ČIPČIĆ
Muzej grada Splita
Papalićeva 1
21000 Split, HR

Međunarodni znanstveni skup „150. obljetnica Viškoga boja“, posvećen najvećoj pomorskoj bitki na Jadranu, koja se odigrala 1866. godine kod Visa između austrijske i talijanske flote, održao se na otoku Visu, u gradovima Visu i Komiži od 8. do 10. lipnja 2016. godine.

Znanstveni skup započeo je 8. lipnja u prostorijama Veleučilišta VERN' u gradu Visu, pozdravnim govorima predstavnika glavnog pokrovitelja, gradonačelnika grada Visa **Ive Radice**, predstavnice glavnog organizatora, predsjednice Društva prijatelja kulturne baštine Split **Snježane Kuvačić** i predstavnika HRM-a, kapetana bojnog broda **Ivana Vukovića**. Nakon pozdravnih govora, uslijedio je prigodni glazbeno-recitatorski program učenika viške osnovne škole. Prva sesija znanstvenih izlaganja započela je referatom **dr. sc. Marka Trogrlića** i **dr. sc. Nikše Varezića** o Habsburškoj Monarhiji i o njezinoj pokrajini Dalmaciji u vrijeme Viškoga boja – unutarnjim društvenim, gospodarskim i političkim odnosima i prilikama. Uslijedili su referati **dr. sc. Josipa Vrandečića** o Viškom boju u kontekstu svjetske geopolitike 1860-ih godina i **dr. sc. Mithada Kozličića** o tijeku pomorske bitke kod Visa 1866. godine. Referati bivšeg ministra kulture RH, **mr. sc. Jasena Mesića** o istraživanju oklopnjače *Re d'Italia* i **Jurice Bezaka** o novootkrivenim olupinama brodova *Palestro*, *Radetzky* i *Favorite*, dali su sudionicima simpozija zanimljiv prikaz podvodnih istraživanja u vodama viškog akvatorija. Prvi dan

simpozija izlaganjem je zaključio **dr. sc. Branko Belamarić** predavanjem o tehničkim karakteristikama ratnog brodovlja u Viškom boju.

Drugi dan simpozija na Veleučilištu VERN', započeo je drugom sesijom znanstvenih izlaganja. Set biografija značajnih aktera Viškoga boja otvorio je **dr. sc. Petar Grdina** referatom o zapovjedniku austrijske flote admiralu Tegetthoffu. Potom je Marijan Čipčić održao predavanje o admiralu Maximilianu von Sternecku, a **Ivo Uglešić** o zapovjedniku talijanske flote u Viškom boju Carlu Pelionu di Persanu. **Ilija Mlinarević** je izvijestio sudionike o kontraadmiralu Marku Floriu, Bokelju koji je sudjelovao u obrani Visa. O Hrvatima u Viškom boju referirala je **mr. sc. Gordana Tudor**, a o liku i djelu Petra Kuničića priopćio je **dr. sc. Mateo Bratanić**. Drugu sesiju izlaganja zaključio je **dr. sc. Stanko Piplović** referatom na temu spomena na Viški boj u Splitu.

Nakon druge sesije, sudionici simpozija razgledali su izložbu *Ljudi od željeza na brodovima od drva* u Gospinoj bateriji, pod stručnim vodstvom **mr. sc. Borisa Čarga**, autora izložbe i voditelja priručne zbirke Arheološkog muzeja u Visu.

Treću sesiju referata otvorio je dekan Filozofskog fakulteta u Splitu **dr. sc. Aleksandar Jakir** s priopćenjem na temu: Viški boj kao *mjesto sjećanja*. Ravnateljica Hrvatskog pomorskog muzeja Split, **dr. sc. Danka Radić** imala je izlaganje o ikonografiji Viškoga boja. **Dr. sc. Jasenka Kranjčević** potom je referirala na temu Viške bitke u funkciji turizma. O arheološkim istraživanjima na Visu u 19. stoljeću sudionicima simpozija održao je predavanje mr. sc. Boris Čargo. **Ljubomir Radić** je zaključio treću sesiju izlaganjem na temu Viškog boja u fundusu Hrvatskog pomorskog muzeja Split i ekskursom o maketi broda kao uspomeni na junaštvo Viškoga boja.

Posljednja sesija otvorena je priopćenjem **Petre Blažević** na temu odraza Viškoga boja u matičnim knjigama Visa 1866. godine. **Ivan Pažanin** potom je nastavio s referatom o prigodnicama u čast Viškoga boja. Dugogodišnja ravnateljica Pomorskog muzeja u Kotoru **mr. sc. Mileva Pejaković Vujošević** održala je izlaganje o eksponatima iz Viškoga boja koji se čuvaju u instituciji kojoj se nalazi na čelu. **Dr. sc. Marija Zaninović-Rumora** i **Joško Bracanović** referirali su o pogledima na Viški boj sa Hvara. Znanstveni dio skupa zaključen je referatom **dr. sc. Massimilana Valentea**, sveučilišnog profesora suvremene povijesti na Europskom sveučilištu u Rimu, na temu utjecaja Viškoga boja na talijansku historiografiju.

Drugi dan simpozija završio je polaganjem vijenca predsjednice Društva prijatelja kulturne baštine Split Snježane Kuvačić ispred spomenika palim junacima Viškoga boja na lokalnom groblju na poluotoku Prirovo, uz prigodni blagoslov viškog župnika **don Paulina Bjaževića**.

Posljednjeg dana simpozija, u petak 10. lipnja, ravnatelj Arheološkog muzeja u Splitu **mr. sc. Damir Kliškić** organizirao je izlet u grad Komižu gdje su sudionici simpozija razgledali Mletački kaštel i samostan Muster, a organizirano je i predavanje dr. sc. Mithada Kozličića o tijeku Viškoga boja u Kulturnom centru Ivan Vitić. Domaćin sudionicima simpozija bila je gradonačelnica grada Komiže **Tonka Ivčević**. Simpozij je završio razgledavanjem utvrde Fort George u Visu.

Uz glavnog organizatora Društva prijatelja kulturne baštine Split, suorganizatori znanstvenog skupa bili su Filozofski fakultet u Splitu, Odjel za povijest Sveučilišta u Zadru, Hrvatski pomorski muzej Split, Arheološki muzej u Splitu i Rotary club Split.

Glavni pokrovitelj međunarodnog znanstvenog skupa *150. obljetnica Viškoga boja* bio je grad Vis. Ostali pokrovitelji bili su: Ministarstvo kulture RH, Splitsko-dalmatinska županija, Grad Split, Grad Komiža, Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Turistička zajednica grada Splita, Turistička zajednica grada Visa, Veleučilište VERN, Nautički centar Komiža i tvrtka Profico.

GRAD VIS
Veleučilište VERN'
8. i 9. lipnja 2016.

**ZNANSTVENI SKUP
150. OBLJETNICA
VIŠKOGA BOJA**

GLAVNI ORGANIZATOR:
DRUŠTVO PRIJATELJA KULTURNE BAŠTINE SPLIT

SUORGANIZATORI:
**FILOZOFSKI FAKULTET U SPLITU, ODSJEK ZA POVIJEST
SVEUČILIŠTE U ZADRU, ODJEL ZA POVIJEST
HRVATSKI POMORSKI MUZEJ SPLIT
ARHEOLOŠKI MUZEJ U SPLITU
ROTARY CLUB SPLIT**

3. VOJNA PREGLEDNA MAPA AUSTRO-Ugarske (ORIGINAL OBJAVLJEN 1910)

LUDWIG RUIELLI VON STURMMEIST - BITKA KOD VISA 1866.

GLAVNI POKROVITELJ: [Logos of Croatia, VERN', and other sponsors]

POKROVITELJI: [Logos of various institutions]

SREDNJA DALMACIJA
Turistička zajednica
Ispitni i administrativni
odjeljenje

[Logos of Split, VIS, profico, and VERN']

Slika 1. Plakat znanstvenog skupa (dizajn: Edo Šegvić)

Slika 2. Sudionici znanstvenog skupa ispred utvrde Gospina batarija u Visu

Slika 3. S lijeva na desno: prof. dr. sc. Aleksandar Jakir - dekan Filozofskog fakulteta u Splitu, Ivo Radica - gradonačelnik grada Visa, Tonka Ivčević - gradonačelnica grada Komize i Antonia Uskok - zamjenica gradonačelnika grada Visa

Slika 4. Sudionici znanstvenog skupa o Viškom boju ispred Mletačkog kaštela u Komizi

Slika 5. Sudionici znanstvenog skupa na viškom groblju Prirovo ispred spomenika palim mornarima Viškoga boja